

Атанас Далчев
И сърцето най-сетне умира

Дъждобранът

На Радой Ралин

Той е вехт, но има сила странна:
може и да плиска над града,
взема ли със мене дъждобрана,
знам, ще секне на часа дъжда.

Като прилеп в мрака на антрето
висне моя дъждобран заспал,
тегне вече седмици небето,
дъжд вали и мен ми става жал

за детенцето, което бледо,
въз стъклото лепнало челце,
часове като затворник гледа
вадите с помръкнало сърце;

за врабеца, под стрехата сгушен,
който, сякаш сам извън света,
слуша как разшумената круша

шумоли със капки и листа;
за онез, що работят в заводът
шест дни и в неделя всеки път,
вместо в парка да се поразходят,
трябва вътре в къщи да стоят.

И тогава грабвам дъждобрана.
Тръгвам. И над моята глава
в миг се пръскат облаците сбрани,
грейва безпределна синева.

По дърветата разпукват пъпки,
трепкат слънчеви петна под тях,
паркът е изпълнен с глъч и стъпки,
смеят се чешми, струи се смях.

Възрастните, седнали на пейки,
разговарят с весели лица,
а наблизо с кофички и лейки
си играят в пясъка деца.

Само аз в алеите засмени
скитам странен, с вид на пенсионер,
и върви подобно сянка с мене
неотлъчно дъждобранът чер.

Изумени ме поглеждат всички
със усмивка, сдържана едва,
доближа ли — хвърква ято птички
и децата дигат в страх глава.

И не знай, не подозира никой,

че да могат да се веселят,
върху устните им смях да блика,
да е тъй безоблачен денят.

слънце и зеленина да има,
паркът да е с блясъци залян,
трябва тук на стража да стоиме
аз и моят смешен дъждобран.

1960 г.

Надпис

Всички, паднали за свободата
дето и да е, са наши братя —
пак по кръв, но само че пролята.

1956 г.

И сърцето най-сетне умира

На годините бързеят всичко отнася.
И сърцето най-сетне умира.
С безразличие ти отминаваш врага си,
преставаш да искаш и дириш.

Срещнеш ли тази, която си любил,
не намираш какво да й кажеш.
Отдръпва смутено ръката си груба
пред взора ти просека даже.

1956 г.

Кон

Детето беше още твърде малко,
ала очакваше тоз миг със трепет,
загледано от горния прозорец.
Разтваряше стопанинът вратата
на свойта двуетажна селска къща
и в двора втурваха се двата коня
един след друг, с размахани опашки,
препускаха и цвилеха високо,
повдигнали глави, развели гривви,
додето ги във дама приберат.
Те идеха несдържно като вихър
и също тъй несдържно като вихър
отнасяха душата на детето.
А то в прегръдките на свойта майка,
готово всеки миг да се откъсне,
трептеше цяло като лист на клон.

И първата му дума беше: кон.

Човек загубва рано или късно

с годините и своите илюзии.
Детето своята загуби много рано.
След три години, четиригодишно,
завърнало се вече във трада,
то на разходка със баща си срещна
отново своя блян. Той беше хубав
и както някога неотразим.
Ездачът, коня за юзда повел,
видя възторга буен на детето,
издигна го полека над главата
и въз седлото скърцащо го сложи.
О, как високо беше тука горе!
Като на планина. И как тревожно!
Под него нещо шаваше неспирно,
вълнуваше се; и когато конят
се понаведе да отскубне стръкче
до дънера на някаква борика,
уплашеният поглед на детето
по склона на врата му се търкулна,
увисна в миг над пропаст. То изплака.
Свалиха го; треперещо се хвърли
в прегръдките на татко си със стон.

И повече не спомена за кон.

1965 г.

Мълчание

На Дим. Светлин

Мълчах години непрестанно
с опустошен от мисли лоб
и днеска от това мълчание
излизам аз като от гроб.

Над моя дух витае още
безименната пустота
на миналите дни и нощи,
неразличими от смъртта.

И вцепенени от тревога,
макар свободни тоя път,
все още мислите не могат
от клетката да излетят.

Като човек, от болест станал,
пристъпва моят стих едва,
но с гняв безсилен, с мъка странна
са пълни моите слова.

И кратки са като словата,
които пише в порив смел
осъденият по стената,
преди да иде на разстрел.

1964 г.

Кукувица

Аз не разбирам хората, които
отиват при гадатели и врачки
и с бобени зърна и хороскопи
се мъчат да открият що ги чака
във бъдещите дни. Каква утеха
и смисъл има да живееш,
което знаеш? Тайнствената книга
на битието е необходимо
ний да четеме лист по лист, с надежда,
без да поглеждаме напред. И който,
обхванат от нечисто любопитство
или от дързост дяволска, поиска
да раздере завесата на дните
и на съдбата образа да види,
намира не живота, а смъртта.

Дете, със баба си напролет в Солун
минавах аз край турските казарми.
Зад зидовете жълти и високи
се трупаха безредно и тревожно
като пред буря облаците мрачни
и злачни на дърветата. И помня,
там винаги разнасяха се вопли
на кукувица. И защото знаех,
че кукувиците предсказват колко
години ще живеем, аз побягвах,
затулил с двете си ръце ушите,
за да не чувам що вещае

тоз нечовешки глас, невидим и ужасен,
от мрачината гъста на листака.

1963 г.

Александър Невски в мъгла

Щом тя се спусне, отначало горе
на куполите златото помръква,
а най-подир и на самата църква
потъва бавно каменния кораб.

Угасват стъпките и гласовете,
със багрите — и линията трезва,
и на мъглата във небитието
несетно всичко видимо изчезва.

В това безмълвно корабокрушение
напразно бий голямата камбана:
дохождат звуците ѝ приглушени
като от дъното на океана.

Затуй и после в висината синя
лъщят на Невски куполите мокри
и виждаш по зеления му покрив
да съхне сякаш още пласт от тиня.

1972 г.

Свалено от www.readbg.com